II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση τρίτου κοινοτικού προγράμματος δράσης υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες — HELIOS II (1992-1996)

(91/C 293/02)

COM(91) 350 τελικό

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 8 Οκτωβρίου 1991)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 128 και 135,

την απόφαση 63/266/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1963 περί θεσπίσεως των γενικών αρχών για την εφαρμογή κοινής πολιτικής επαγγελματικής καταρτίσεως [1], και ιδίως τη δέκατη αρχή,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

ότι η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και της κοινωνικής της διάστασης και οι μεταβολές που συνεπάγεται αυτή, δηλαδή ταχείες τεχνικές εξελίξεις, καθώς και οι πολυπλοκότερες συνθήκες της αγοράς εργασίας, καθιστούν αναγκαία τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες·

ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των υπουργών Παιδείας που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 1987 σχετικά με πρόγραμμα ευρωπαϊκής συνεργασίας για την ένταξη των μειονεκτούντων παιδιών στα κανονικά σχολεία [2] καθώς και το ψήφισμα του Συμβουλίου και των υπουργών Παιδείας που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 1990 [3], επιβεβαιώνουν την ανάγκη να καταργηθούν τα υλικά εμπόδια, να εφαρμόζονται ευέλικτες μέθοδοι διδασκαλίας που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες και διευκολύνουν το πέρασμα από την κατάρτιση στην επαγγελματική ζωή καθώς και την ενηλικίωση, να θεσπιστεί όσο το δυνατόν ενεργότερη συνεργασία με τα ειδικά ιδρύματα, να αξιοποιούνται οι διάφορες δυνατότητες που προσφέρονται από τις νέες τεχνολογίες στον τομέα της εκπαίδευσης και να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ της οικογένειας, του κοινωνικού συνόλου, των κοινωνικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών στον τομέα της υγείας και του κόσμου της εργασίας·

ότι το σύστημα HANDYNET, μέσω της μονάδας που αφορά τα μέσα τεχνικής υποστήριξης, συμβάλλει στο να βελτιωθούν οι συνθήκες ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και στο να καταστούν γνωστές στους φορείς, τις επαγγελματικές οργανώσεις και τις ενώσεις που συμμετέχουν στη διαδικασία ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, οι ενέργειες εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα των μέσων τεχνικής υποστήριξης· ότι το σύστημα HANDYNET διαδραματίζει συνεπώς βασικό ρόλο όσον αφορά τους στόχους του παρόντος προγράμματος·

ότι το παρόν πρόγραμμα έχει ως αντικείμενο τη συμπλήρωση των ενεργειών που αναλαμβάνονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, κυρίως εξασφαλίζοντας τις ανταλλαγές εμπειριών και σχετικών πληροφοριών·

ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 26 του τίτλου I του κοινοτικού χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων [4], όλα τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ανεξάρτητα από την προέλευση και τη φύση της μειονεξίας τους, πρέπει να απολαύουν συγκεκριμένων πρόσθετων μέτρων με σκοπό να ευνοηθεί η επαγγελματική και κοινωνική ένταξή τους· ότι αυτά τα μέτρα πρέπει να αφορούν κυρίως,

[1] ΕΕ αριθ. 63 της 20. 4. 1963, σ. 1338/63.
[2] ΕΕ αριθ. C 211 της 8. 8. 1987, σ. 1.
[3] ΕΕ αριθ. C 162 της 3. 7. 1990, σ. 2.
[4] COM(89) 471 τελικό.

ανάλογα με τις ικανότητες των ενδιαφερομένων, την επαγγελματική κατάρτιση, την εργονομία, τη δυνατότητα πρόσβασης, την κινητικότητα, τα μεταφορικά μέσα και την κατοικία·

ότι στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα δράσης [1] για την εφαρμογή του κοινοτικού χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων τονίζεται ότι η θέσπιση μέτρων στα κράτη μέλη για την ανάπτυξη και την ενίσχυση συνεκτικής και σφαιρικής πολιτικής υπέρ της προώθησης της επαγγελματικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης καθώς και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, αποκτά προτεραιότητα στο πλαίσιο της κοινωνικής διάστασης που συμβαδίζει με την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς του 1992· ότι η ευρωπαϊκή πολιτική ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες πρέπει να συνεχιστεί και να ενταθεί προκειμένου να προωθηθεί η ισότητα των ευκαιριών των ατόμων αυτών που αποτελούν μια από τις πιο μειονεκτούσες ομάδες του πληθυσμού·

ότι πρέπει να γίνει αναφορά ταυτόχρονα στο άρθρο 128 και στο άρθρο 235 της συνθήκης, επειδή η παρούσα απόφαση αφορά, αφενός, τις αρχές για την εφαρμογή πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης η οποία ευνοεί την απασχόληση και, αφετέρου, τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην προώθηση της λειτουργικής επαναπροσαρμογής, της ένταξης σε κανονικά σχολεία, της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, και τα οποία πρέπει να θεσπιστούν για την υλοποίηση ενός από τους στόχους της Κοινότητας, χωρίς να προβλέπονται από τη συνθήκη ειδικές αρμοδιότητες δράσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται, για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1992 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1996, κοινοτικό πρόγραμμα δράσης σχετικά με την προώθηση της ένταξης στον τομέα της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής και οικονομικής ένταξης, της κοινωνικής ένταξης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες (πρόγραμμα HELIOS II), το οποίο ονομάζεται στο εξής «HELIOS II».

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς του HELIOS II, ο όρος «άτομα με ειδικές ανάγκες» περιλαμβάνει τα άτομα με σοβαρές ανικανότητες, ανεπάρκειες ή μειονεξίες που οφείλονται σε σωματικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων των αισθήσεων) ή διανοητικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων των ψυχικών βλαβών) και περιορίζουν ή αποκλείουν την εκτέλεση μιας δραστηριότητας ή μιας λειτουργίας που θεωρείται κανονική για έναν άνθρωπο.

Άρθρο 3

Οι στόχοι του HELIOS II στους τομείς της λειτουργικής επαναπροσαρμογής, της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία, της επαγγελματικής κατάρτισης και επαναπροσαρμογής, της οικονομικής ένταξης, της κοινωνικής ένταξης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, είναι οι ακόλουθοι:

α) προώθηση της ανάπτυξης στον τομέα της ένταξης σφαιρικής κοινοτικής πολιτικής βασισμένης στις επιτυχέστερες και αποτελεσματικότερες καινοτόμες εμπειρίες και πρακτικές στα κράτη μέλη·

β) καθορισμός των καινοτόμων προσεγγίσεων και μέτρων που πρέπει να προωθηθούν για μεγαλύτερη σύγκλιση και συντονισμό των ενεργειών σύμφωνα με το στοιχείο α)·

γ) συνέχιση της ανάπτυξης, σε κοινοτικό επίπεδο, των δραστηριοτήτων ανταλλαγών και πληροφόρησης που μπορούν να συμβάλουν θετικά στους τομείς σύμφωνα με το στοιχείο α), και να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή διάδοση·

δ) ενίσχυση της συνεργασίας με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις σε ευρωπαϊκή διάσταση.

Άρθρο 4

1. Οι γενικές ενέργειες για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 είναι οι ακόλουθες:

α) συντονισμός, ανάληψη και ενίσχυση των δραστηριοτήτων βάσει συγκεκριμένων ετήσιων θεμάτων με σκοπό την προώθηση των καινοτομιών, τη διευκόλυνση των ανταλλαγών εμπειριών και την ενθάρρυνση της διάδοσης επιτυχών εμπειριών καθώς και τη μεταφορά αποτελεσματικών πρακτικών. Στις δραστηριότητες αυτές θα συμμετέχουν άμεσα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι οικογένειές τους, οι οργανώσεις εκπροσώπησής τους, εμπειρογνώμονες, ερευνητές, εργαζόμενοι επαγγελματικά σε άμεση επαφή με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, εθελοντές καθώς και κοινωνικοί εταίροι·

β) κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, συνεχίζοντας, στο πλαίσιο του συστήματος πληροφόρησης και τεκμηρίωσης με χρήση H/Y HANDYNET, βάσει εθνικών στοιχείων, τη συλλογή, προσαρμογή σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενημέρωση, ανταλλαγή και διάδοση των πληροφοριών που συλλέγονται στα κράτη μέλη από τα εθνικά κέντρα συλλογής και πληροφόρησης.

[1] COM(89) 568 τελικό, σσ. 53 έως 55.

Το σύστημα HANDYNET αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της έρευνας και την παραγωγή μέσων τεχνικής υποστήριξης, με την κατάρτιση καταλόγου των ενεργειών εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα αυτό·

γ) προώθηση της συμμετοχής ατόμων με ειδικές ανάγκες στο πλαίσιο των υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων, κυρίως στους τομείς της κατάρτισης και της προετοιμασίας για την επαγγελματική ζωή, των νέων τεχνολογιών, της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης της ισότητας των γυναικών, της εκμάθησης ξένων γλωσσών, της κινητικότητας και της ανταλλαγής νέων στην Κοινότητα·

δ) εξασφάλιση στενού συντονισμού με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι διακυβερνητικοί οργανισμοί, καθώς και της συνεργασίας με άλλες δραστηριότητες σε διεθνές επίπεδο, στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 3.

2. Οι ειδικές ενέργειες για την υλοποίηση των στόχων του άρθρου 3 απαριθμούνται στο παράρτημα.

Άρθρο 5

Η Επιτροπή εξασφαλίζει την εφαρμογή του HELIOS II.

Άρθρο 6

1. Η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική επιτροπή ονομαζόμενη στο εξής «επιτροπή», που αποτελείται από δύο κυβερνητικούς αντιπροσώπους από κάθε κράτος μέλος και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

2. Ζητείται η γνώμη της επιτροπής:

— για την επεξεργασία και τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής των κοινοτικών δικτύων καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών (AILE),

— για την κατάρτιση του καταλόγου των ετήσιων θεμάτων που πρέπει να αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια των διασκέψεων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών επισκέψεων που διοργανώνονται στο πλαίσιο των δικτύων,

— για κάθε γενικής ή ειδικής φύσης ενέργεια που πρέπει να αναληφθεί για την εφαρμογή του άρθρου 4.

3. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη της τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 7

1. Η Επιτροπή υποβάλει, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1994, προσωρινή έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή του HELIOS II.

2. Η Επιτροπή υποβάλει, πριν από την 1η Ιουλίου 1997, πλήρη έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του HELIOS II.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι εν λόγω ειδικές ενέργειες αναλαμβάνονται από την Επιτροπή κατόπιν διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη, τις οργανώσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των οικογενειών τους, τους κοινωνικούς εταίρους, τις επαγγελματικές οργανώσεις και τους εθελοντές που εργάζονται στον τομέα της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Οι όροι και ο τρόπος συμμετοχής των εταίρων των δικτύων, του συστήματος HANDYNET καθώς και των ευρωπαϊκών ΜΚΟ καθορίζονται κατωτέρω.

Εξάλλου, τονίζεται ιδιαίτερα ο ρόλος των νέων τεχνολογιών για την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Οι παιδαγωγικές και πρακτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών μπορούν πράγματι, να ευνοήσουν την ανάπτυξη παιδαγωγικών μέσων, την προσαρμογή των θέσεων εργασίας, τα μέσα επικοινωνίας και την κινητικότητα καθώς και να εξαλείψουν την απομόνωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ (AILE) (1)

2.1. **Γενικοί όροι και τρόπος συμμετοχής των AILE**

2.1.1. Τα μέλη κάθε δικτύου πρέπει να εκπροσωπούν σε κάθε κράτος μέλος διακεκριμένους καινοτόμους φορείς, αναγνωρισμένους στον τομέα της ένταξης και οι οποίοι παρουσιάζουν αποδεδειγμένο ενδιαφέρον και πείρα στον τομέα αυτό.

Οι AILE ορίζονται ως μέλη ενός δικτύου από την Επιτροπή βάσει των προτάσεων των κρατών μελών και είναι δυνατή η αντικατάστασή τους.

Οι AILE που είναι υποψήφια μέλη ενός δικτύου οφείλουν να αναλάβουν τη δέσμευση να υλοποιήσουν καθορισμένους στόχους που αφορούν συγκεκριμένα και καινοτόμα θέματα.

Κάθε AILE καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων με κοινοτική διάσταση, συνοδευόμενο από προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα. Κάθε AILE δεσμεύεται να συνεργάζεται σε κοινοτικό επίπεδο και να διαδίδει τις πληροφορίες που αποκτά στους άλλους εταίρους του δικτύου στο οποίο ανήκει και στους εταίρους του εξωτερικού δικτύου.

Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων ενός δικτύου περιλαμβάνει εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης, σεμινάρια, διασκέψεις και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση και καταρτίζεται με βάση τα ετήσια θέματα.

Πραγματοποιούνται, σε συνεργασία με τις δραστηριότητες όλων των κοινοτικών δικτύων, θετικές ενέργειες, μελέτες καθώς και συνεργασία με τις ευρωπαϊκές μη κοινοτικές οργανώσεις (EURAS) και τα κράτη μέλη.

Είναι δυνατόν να δημιουργηθούν ομάδες εργασίας στο πλαίσιο των AILE επιφορτισμένες με την εφαρμογή διαφόρων ενεργειών σχετικά με τη διαδικασία ένταξης. Θα συσταθεί ομάδα αξιολόγησης.

Οι AILE καλούνται να συνεργάζονται στενά με τους αντίστοιχους εκπροσώπους των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, τις ευρωπαϊκές μη κοινοτικές οργανώσεις καθώς και τις οργανώσεις και τις ενώσεις που εκπροσωπούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τις οικογένειές τους, τους εργαζόμενους επαγγελματικά στο χώρο αυτό και τους εθελοντές.

2.1.2. Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 50 % για τις διασκέψεις (σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές), έως 100 % για τα σεμινάρια, τις δραστηριότητες των ομάδων εργασίας, τις εκπαιδευτικές επισκέψεις, τους κύκλους κατάρτισης και τη δημοσίευση επιθεώρησης.

2.2. **Ειδικές ενέργειες**

2.2.1. *Κοινοτικό δίκτυο καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον τομέα της λειτουργικής αποκατάστατης (AILE I)*

Δημιουργία δικτύου καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών αποτελούμενου από κέντρα λειτουργικής επαναπροσαρμογής (AILE I) βάσει καθορισμένων και μελετημένων κριτηρίων. Τι δίκτυο αυτό έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειριών όσον αφορά

(1) Το αρκτικόλεξο AILE [που προφέρεται (el)] παραμένει το ίδιο σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες στον ενικό καθώς και στον πληθυντικό.

τις αρχές και τα κριτήρια που διέπουν τη συνεκτική και πλήρη λειτουργική επαναπροσαρμογή (έγκαιρες, σφαιρικές, συνεχείς και διεπιστημονικές παρεμβάσεις ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες).

Οι AILE εκπροσωπούνται στις συνεδριάσεις του δικτύου από εργαζόμενους επαγγελματικά με πλήρη απασχόληση στον τομέα της επαναπροσαρμογής.

2.2.2. *Κοινοτικό δίκτυο καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον τομέα της εκπαίδευσης (AILE II)*

Δημιουργία δικτύου καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον τομέα της εκπαίδευσης (AILE II) βάσει συγκεκριμένων και μελετημένων κριτηρίων. Το εν λόγω δίκτυο έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειριών για την προσχολική πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση και για τη συνεχή κατάρτιση.

Το δίκτυο αυτό συνεχίζει την εφαρμογή του προγράμματος ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία (87/C 22/01), του ψηφίσματος 90/C 162/C2 σχετικά με την ένταξη των παιδιών και των νέων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα.

2.2.3. *Κοινοτικό δίκτυο καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης (AILE III)*

Συγχώνευση του δικτύου κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης και του δικτύου πρότυπων τοπικών δραστηριοτήτων στον τομέα της οικονομικής ένταξης (AML II) του πρώτου προγράμματος HELIOS, και δημιουργία νέου δικτύου καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης (AILE III), βάσει συγκεκριμένων και μελετημένων κριτηρίων. Το δίκτυο αυτό έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρίας όσον αφορά τις αρχές και τα κριτήρια που διέπουν την επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση, κυρίως για θέματα όπως ο προσανατολισμός και η αξιολόγηση, η κατάρτιση σε θέματα καινοτομίας, η απασχόληση, η προστατευόμενη απασχόληση (κυρίως προστατευόμενα εργαστήρια) και η μετάβαση σε απασχόληση σε κανονικό περιβάλλον εργασίας, καθώς και η προσαρμογή των θέσεων εργασίας και η αξιολόγηση της ικανότητας προς εργασία.

Το δίκτυο αυτό συνεχίζει την εφαρμογή της σύστασης 86/379/ΕΟΚ και των συμπερασμάτων 89/C 173/01 σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην Κοινότητα και συμβάλλει στην εφαρμογή του κοινοτικού χάρτη θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει την προώθηση «ευρωπαϊκού κώδικα καλής πρακτικής» όσον αφορά την ένταξη στην αγορά εργασίας, ο οποίος καταρτίστηκε σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

2.2.4. *Κοινοτικό δίκτυο καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον κοινωνικό τομέα (AILE IV)*

Μετατροπή του δικτύου προτύπων τοπικών δραστηριοτήτων στον τομέα της κοινωνικής ένταξης (AML III) του πρώτου προγράμματος HELIOS σε δίκτυο καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών στον κοινωνικό τομέα (AILE IV), βάσει συγκεκριμένων και μελετημένων κριτηρίων. Το δίκτυο αυτό έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρίας και την προώθηση όσο το δυνατόν περισσότερο αυτόνομης και ανεξάρτητης προσωπικής ζωής καθώς και κανονικής κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των δικαιωμάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, της συμμετοχής τους στην κοινωνική ζωή, της πρόσβασης στην κατοικία, στη ζωή της πόλης και στα μεταφορικά μέσα, της κατάργησης των αρχιτεκτονικών και ψυχολογικών εμποδίων καθώς και της πρόσβασης στην επικοινωνία.

Ανταλλαγές εμπειριών στους τομείς της προσπελασιμότητας των δημοσίων κτιρίων (συμπεριλαμβανομένων των χώρων πολιτιστικών εκδηλώσεων και αναψυχής), της διαμόρφωσης ιδιωτικών κατοικιών (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και της κατ' οίκον βοήθειας που καθιστούν δυνατή την ανεξάρτητη διαβίωση σε προσωπική κατοικία) και της παρακολούθησης των θεμάτων που αφορούν την κινητικότητα και τη μεταφορά των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ Η/Υ, HANDYNET

3.1. **Γενικοί όροι και τρόπος συμμετοχής των εθνικών κέντρων συντονισμού της συλλογής στοιχείων και των εθνικών κέντρων πληροφόρησης και παροχής συμβουλών**

Τα εθνικά κέντρα συντονισμού της συλλογής στοιχείων έχουν ως αποστολή τη διαβίβαση σε κεντρικό εξυπηρετητή στοιχείων που συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο και αφορούν τους διάφορους τομείς της ένταξης και, ανάλογα με την περίπτωση, τις εμπορικές ή μη εμπορικές οργανώσεις και τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις στα αντίστοιχα κράτη μέλη.

Τα εθνικά κέντρα πληροφόρησης και παροχής συμβουλών έχουν ως αποστολή την πληροφόρηση και την παροχή συμβουλών στις ομάδες ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και στους εργαζόμενους επαγγελματικά στο χώρο αυτό που συμμετέχουν στην κοινωνικοοικονομική διαδικασία επαναπροσαρμογής τους βάσει στοιχείων που παρέχονται σε κοινοτικό επίπεδο.

3.2. **Ειδικές ενέργειες**

Συνέχιση της ανάπτυξης της μονάδας για τα τεχνικά βοηθήματα, συλλογή πληροφοριών που αφορούν προϊόντα και εμπορικές και μη εμπορικές οργανώσεις σε σχέση με τα προϊόντα αυτά και καταγραφή των νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα.

Επέκταση του συστήματος HANDYNET με τη δημιουργία νέων μονάδων που αφορούν την απασχόληση και την κατάρτιση, τον αθλητισμό, τη δημιουργικότητα, τον τουρισμό και άλλες δραστηριότητες αναψυχής, τη βιβλιογραφία των ερευνητικών εργασιών, την τεκμηρίωση, πολύγλωσσο θησαυρό και στατιστικά στοιχεία.

Πραγματοποίηση θετικών ενεργειών και ενεργειών πρόβλεψης για την προώθηση της προσαρμογής των νέων τεχνολογιών στις ανάγκες των μειονεκτούντων ατόμων και για την ενθάρρυνση της έρευνας.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100 % (για την εξασφάλιση της ευρωπαϊκής διάστασης του συστήματος).

4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ (ΜΚΟ)

4.1. **Γενικοί όροι και τρόπος συνεργασίας με την Επιτροπή**

4.1.1. Η Επιτροπή ενισχύει τη συνεργασία κυρίως με τις ΜΚΟ με ευρεία αντιπροσώπευση σε ευρωπαϊκή διάσταση.

4.1.2. Η συμμετοχή των ευρωπαϊκών ΜΚΟ (EURAS) [1] πραγματοποιείται σε διάφορα επίπεδα και έχει ως προϋπόθεση την τήρηση των κριτηρίων αντιπροσωπευτικότητας στο πλαίσιο της Κοινότητας:

— σε πρώτο επίπεδο, οι EURAS εκπροσωπούνται στα δώδεκα κράτη μέλη, είναι αρμόδιες για κάθε είδος μειονεξίας ή ειδικευμένες στα κυριότερα προβλήματα ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες,

— σε δεύτερο επίπεδο, οι EURAS ασχολούνται με μια μειονεξία ή ένα ειδικό πρόβλημα ένταξης σε πολλά κράτη μέλη. Οι οργανώσεις αυτές καλούνται να ενώσουν τις προσπάθειές τους και να ζητήσουν την

[1] Το αρκτικόλεξο EURAS παραμένει το ίδιο σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες στον ενικό καθώς και στον πληθυντικό.

εκπροσώπησή τους στο πρώτο επίπεδο σύνδεσης από ΜΚΟ που εκπροσωπεί το αντίστοιχο είδος μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

Η Επιτροπή καλεί τις EURAS που συμμετέχουν στο πρόγραμμα HELIOS να συγκροτήσουν εθνική επιτροπή σε κάθε κράτος μέλος, που θα περιλαμβάνει τις διάφορες εθνικές ενώσεις που εκπροσωπούν άτομα με ένα είδος μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

4.2. **Ειδικές ενέργειες**

Κατάρτιση, κάθε χρόνο, προγράμματος δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να επιλεγούν για να λάβουν χρηματοδοτική υποστήριξη από την Επιτροπή και ανάλογη γνωμοδότηση για την προτεραιότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων.

Οργάνωση καινοτόμων θεματικών ενεργειών αποκαταστάσης (AIR) (1) σε όλους του τομείς που αφορούν την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, δηλαδή την έγκαιρη πρόληψη και παροχή βοήθειας, τη λειτουργική αποκαταστάση, την ένταξη σε κανονικά σχολεία και την κατάρτιση, την επαγγελματική ένταξη και κατάρτιση και την απασχόληση, τις νέες τεχνολογίες, την αυτόνομη διαβίωση, την πρόσβαση στις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τη δημιουργικότητα, τον αθλητισμό, την αναψυχή και τον τουρισμό, τις οικογένειες των ατόμων με ειδικές ανάγκες και τους ηλικιωμένους με ειδικές ανάγκες, την κοινωνική, οικονομική και νομική προστασία. Αυτές οι καινοτόμες θεματικές ενέργειες αποκαταστάσσης (AIR) πραγματοποιούνται μέσω διασκέψεων, σεμιναρίων, εκπαιδευτικών επισκέψεων, κύκλων κατάρτισης και άλλων δραστηριοτήτων συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση, βάσει ετήσιων θεμάτων.

Πληροφόρηση των εθνικών ενώσεων στα κράτη μέλη και των άλλων ευρωπαϊκών ΜΚΟ στον αντίστοιχο τομέα δραστηριοτήτων όσον αφορά τις ενέργειες που αναλαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο.

Παροχή συμβουλών προς την Επιτροπή, εφόσον το ζητήσει η ίδια, σχετικά με τα τεχνικά θέματα που συνδέονται με το αντίστοιχο ειδικό είδος μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

Υποβολή ετήσιας έκθεσης σχετικά με τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν και οι οποίες έχουν ευρωπαϊκή διάσταση.

Η Επιτροπή συμμετέχει στα έξοδα συντονισμού και πραγματογνωμοσύνης των ευρωπαϊκών ΜΚΟ (EURAS) σε πρώτο επίπεδο.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 50 % για τις συνεδριάσεις των εθνικών επιτροπών των EURAS, τις διασκέψεις, σεμινάρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση, και έως 100 % για τα έξοδα συντονισμού και πραγματογνωμοσύνης των ΜΚΟ (EURAS) σε πρώτο επίπεδο.

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Ενέργειες και εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης με ευρεία διάδοση των πληροφοριών όσον αφορά τα προβλήματα ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Η Επιτροπή συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης με διοργάνωση διαγωνισμών, απονομή ετήσιων βραβείων στις πρότυπες πραγματοποιήσεις στους διάφορους τομείς που αφορούν την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και με δραστηριότητες στο πλαίσιο των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

(1) Το αρκτικόλεξο AIR [που προφέρεται (er)] παραμένει το ίδιο σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες στον ενικό καθώς και στον πληθυντικό.

Οι πρότυπες πραγματοποιήσεις στις οποίες απονέμεται βραβείο, παρουσιάζονται σε διάσκεψη-έκθεση.

Η Επιτροπή υποστηρίζει την ετήσια διοργάνωση, σε εθνικό επίπεδο, ενημερωτικών συνεδριάσεων για όλους τους συμμετέχοντες στο HELIOS II.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100 %.

6. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η Επιτροπή οργανώνει κύκλους κατάρτισης στην Κοινότητα υπέρ των εθνικών και κοινοτικών υπαλλήλων καθώς και των εκπροσώπων των οργανώσεων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των δικτύων.

7. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Για την εφαρμογή των ανωτέρω ειδικών ενεργειών, οι συμμετέχοντες στο HELIOS II καταβάλλουν ιδιαίτερες προσπάθειες για:

— την πρόληψη και την έγκαιρη βοήθεια για την αποφυγή της εμφάνισης ή της ανάπτυξης μειονεξιών, ανικανοτήτων ή ανεπαρκειών,

— τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες των ατόμων με ειδικές ανάγκες, οι γυναίκες με ειδικές ανάγκες και οι ηλικιωμένοι με ειδικές ανάγκες,

— την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης των γυναικών με ειδικές ανάγκες,

— την κατάρτιση των συμμετεχόντων, των εργαζομένων επαγγελματικά στο χώρο αυτό και των εθελοντών, στις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ένταξης,

— τα άτομα με ιδιαίτερες ευθύνες όσον αφορά τη φροντίδα παιδιών, εφήβων ή ενηλίκων με ειδικές ανάγκες.

8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Με την πρωτοβουλία HORIZON αναπτύχθηκαν συνδυασμένες προσπάθειες κυρίως στον τομέα της επαγγελματικής αποκαταστάσης και της απασχόλησης καθώς και στον τομέα της χρησιμοποίησης των νέων τεχνολογιών με την πρωτοβουλία TIDE.

9. ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Μελέτες, παροχή συμβουλών και τεχνική υποστήριξη που είναι απαραίτητες για την επεξεργασία προτάσεων ή για την παροχή τεχνικής υποστήριξης στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100 %.

10. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 2 ΕΩΣ 5

Συνεργασία με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες οι οποίοι θα επικουρούν την Επιτροπή για το συντονισμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 5.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100 %.